

राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियान अंतर्गत
स्थापना करण्यात आलेल्या रुग्ण कल्याण
समित्यांमध्ये विधानसभा/विधानपरिषद सदस्य
धांना सहभागी करण्याबाबत.....

सार्वजनिक आरोग्य विभाग
परिपत्रक क्र. १११११ २००८/प्रक्र१०/आरोग्य ७३
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : १ जुलै २००८

परिपत्रक : राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियानांतर्गत आरोग्य सेवा लोकाभिमुख
करण्यासाठी रुग्ण कल्याण समित्यांची स्थापना करण्यात आली आहे. रुग्ण
कल्याण समितीच्या नियामक मंडळ व कार्यकारी समितीच्या विशिष्ट अशा
कार्यक्षेत्राबाबत संविधाना निर्माण झालेली असून त्या अनुषंगाने पुढीलप्रमाणे
सूचना देण्यात येत आहेत:-

नियामक

मंडळ :

- उप उप विभागीय अधिकारी (महसूल) हे ग्रामीण रुग्णालयाच्या नियामक
मंडळाचे अध्यक्ष असून वर्षभरात किमान दोन वेळा स्थानीय नियामक
मंडळाची बैठक घेणे आवश्यक आहे. नियामक मंडळाने सर्वसाधारणपणे
घोरणात्मक निर्णय घेणे अपेक्षित असून रुग्णालयाच्या वार्षिक कृती
आराखड्यास मान्यता देण्याचे प्रमुख काम नियामक मंडळाने करावी.
- प्रत्येक वर्षी जानेवारी महिन्यातील व जून महिन्यातील शेवटच्या
आठवड्याच्या सोमवारी नियामक मंडळाची बैठक आयोजित करण्यात
यावी. जर त्या दिवशी सार्वजनिक सुटदी असेल तर पुढच्या
कामकाजाच्या दिवशी सदर बैठक आयोजित करण्यात यावी. नियामक
मंडळास आवश्यकता वाटल्यास चापेक्षा अधिक असाधारण(extra-
ordinary) बैठका आयोजित करता येतील तथापि अशा असाधारण
बैठकीच्या सूचना कमीत कमी सात दिवस अगोदर निर्गमित करण्यात
याव्यात.

- संबंधित विधानसभा/विधानपरिषद सदस्यांकडून सगळ्या कल्याण समितीच्या कामकाजासाठी सूचना प्राप्त करून घ्याव्यात. तसेच सर्वसामान्य जनतेकडून सूचना प्राप्त करून घेण्यासाठी सगळ्यांतर्मध्ये सूचनापेटी ठेवण्यात यावे. या सर्व सूचनांचा परामर्श न चुकता बैठकीचे वेळी घेण्यात यावे. ही बाब सर्व सगळ्या कल्याण समित्यांसाठी अनिवार्य राहिल.
- आरोग्य केंद्रामध्ये तसेच सगळ्यांतर्मध्ये कार्यरत असलेल्या सर्व शासकीय वेदयकीय अधिकारी त्याचप्रमाणे कंत्राटी ध्येतीने नियुक्त करण्यात आलेले विशेषतः यांचे दुरुधनी क्रमांक/मोबाईल क्रमांक तसेच सगळ्या कल्याण समितीच्या वेळी (duty period) याबाबतची माहिती दर्शनी भागावर लोकांसाठी उपलब्ध करावी.
- राष्ट्रीय स्तरीय आरोग्य अभियानांतर्गत विविध घटकांचा सर्वसामान्य जनतेच्या दैनंदिन कामकाजाशी तय्यार संबंध असल्याने सगळ्या कल्याण समितीच्या कार्यक्षेत्राशी संबंधित विधान सभा सदस्य/ विधानपरिषद सदस्यांना नियामक यंत्रणेचे बैठकीसाठी विशेष आमंत्रित म्हणून पोलाखिण्यात यावे.

(श्रीमती शिवदास)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति

सर्व जिल्हाधिकारी,

सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी

सर्व उप विभागीय अधिकारी,

संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई

सर्व अतिरिक्त संचालक/सह संचालक/उप संचालक, आरोग्य सेवा

अभियान संचालक, रात्राआज, मुंबई

मा.मंत्री(आरोग्य व कुटुंब कल्याण)यांचे स्वीय सहायक

मा.राज्यमंत्री(आरोग्य व कुटुंब कल्याण) यांचे स्वीय सहायक

- उप विभागीय अधिकारी यांनी प्रत्येक रुग्ण कल्याण समितीची बैठक स्वतंत्रपणे आयोजित करावी असे अपेक्षित आहे. उप विभागीय अधिकारी यांच्या अधिपत्याखाली एकापेक्षा जास्त ग्रामीण रुग्णालये येत असल्यामुळे या सर्व बैठकांचा अध्यक्ष या नात्याने त्यांनी हजर राहाणे अपेक्षित आहे.
- ज्यव्हेटी उपविभागीय अधिकारी बैठकीसाठी उपलब्ध होऊ शकणार नाहीत त्याव्हेती जिल्हा रुग्णालयाचे निवासी वैद्यकीय अधिकारी तथा सह अध्वक्ष/नियामक पंडळ यांनी ग्रामीण रुग्णालयाच्या रुग्ण कल्याण समितीच्या नियामक मंडळाची बैठक आयोजित करावी.
- आरोग्य संस्थांच्या विनाशतः ग्रामीण रुग्णालये, उप जिल्हा रुग्णालयांच्या नियामक पंडळ व कार्यकारी समितीच्या बैठका रुग्णालया अतिरिक्त इतरत्र उदा. अध्यक्षांचे कार्यालय येथे आयोजित करण्यात येतात. स्थानुळे रुग्ण कल्याण समिती स्थापनेचा यत्न हेतू साध्य होत नाही.
- रुग्ण कल्याण समितीच्या सभा संबंधित रुग्णालयाच्या मुख्य इमारतीतच घेणे अपेक्षित आहे.

कार्यकारी समिती

- रुग्ण कल्याण समितीच्या कार्यकारी समितीने दोन महिन्यातून किमान एकदा बैठक घेऊन प्रत्यक्ष निर्णयाची अंमलबजावणी केली विले असे याबाबत जादावा घ्यावा.
- समिती सदस्यांनी बैठकीपूर्वी रुग्णालयाची पाहणी करावी. रुग्णाशी रुग्णालयातील सेवा सुविधांच्या गुणवत्तेबाबत तसेच सदर रुग्णा त्यांना मिळण्यामध्ये येणा-या अडचणीबाबत चर्चा करावी. सर्वसाधारणपणे स्वच्छता, पाण्याची उपलब्धता, रुग्णांसाठीच्या आवश्यक सुविधा ह्यास प्राधान्य देण्यात यावे. रुग्ण कल्याण समितीच्या निधीच्या विनीयोगाबाबत घनावेशावर स्थापरी करण्याचे अधिकार कार्यकारी समितीचे अध्यक्ष व सदस्य सचिव यांना सधुक्तपणे असतील.